

Rapportage Tip Geldrop-Mierlo

Raadpleging 15

26 oktober 2018

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2
2. Rechte tellingen	3
DNA	3
3. Onderzoeksverantwoording	19
Toponderzoek	20

1. Samenvatting

Op vraag "1 Zou je vrijwillig DNA afstaan wanneer er een vergelijkbaar DNA-onderzoek in onze gemeente of regio zou plaatsvinden?" antwoordt 85% van de respondenten: "Ja".

Op vraag "1.1 Waarom zou je je DNA wel afstaan?" is het meest gekozen antwoord (81%): "Ik heb niets te verbergen".

Op vraag "1.1 Waarom zou je je DNA niet afstaan?" is het meest gekozen antwoord (78%): "Om privacyredenen".

Op stelling 2 'Bij misdrijven vergelijkbaar met de zaak -Verstappen moet het afstaan van DNA worden verplicht' antwoordt 79% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 10% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (45%) is: "Zeer mee eens".

Op stelling 3 'Het oplossen van een misdrijf is belangrijker dan mijn privacy' antwoordt 69% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 12% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Mee eens".

Op stelling 4 'Nederland zou een landelijke DNA-databank moeten krijgen' antwoordt 73% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 16% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Zeer mee eens".

Op vraag "5 Hoe zie je de deelname aan deze landelijke DNA-databank voor je?" antwoordt 48% van de respondenten: "Deelname moet verplicht worden".

Op stelling 6 'Een landelijke DNA-databank schrikt criminelen af om een misdrijf te plegen' antwoordt 53% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 25% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (35%) is: "Mee eens".

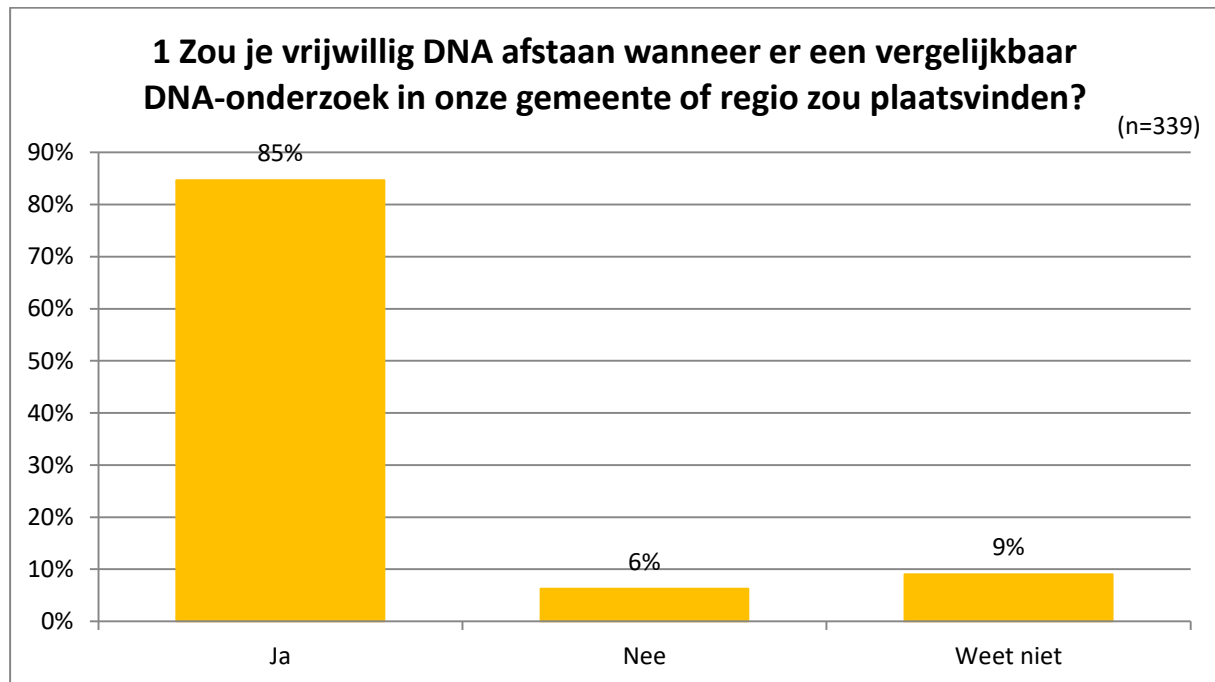
Op stelling 7 'Het opslaan van mijn DNA in een landelijke DNA-databank is inbreuk op mijn privacy' antwoordt 30% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 43% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (28%) is: "Mee oneens".

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek Toponderzoek, waarbij 339 deelnemers zijn geraadpleegd.

2. Rechte tellingen

DNA

Op 22 augustus 2018 kondigde de politie een doorbraak in de zaak van Nicky Verstappen aan. Na 20 jaar onderzoeken is er een match gevonden. Uit een DNA-match blijkt de betrokkenheid van Jos B. bij de zaak-Verstappen. Jos B. is op 26 augustus opgepakt.

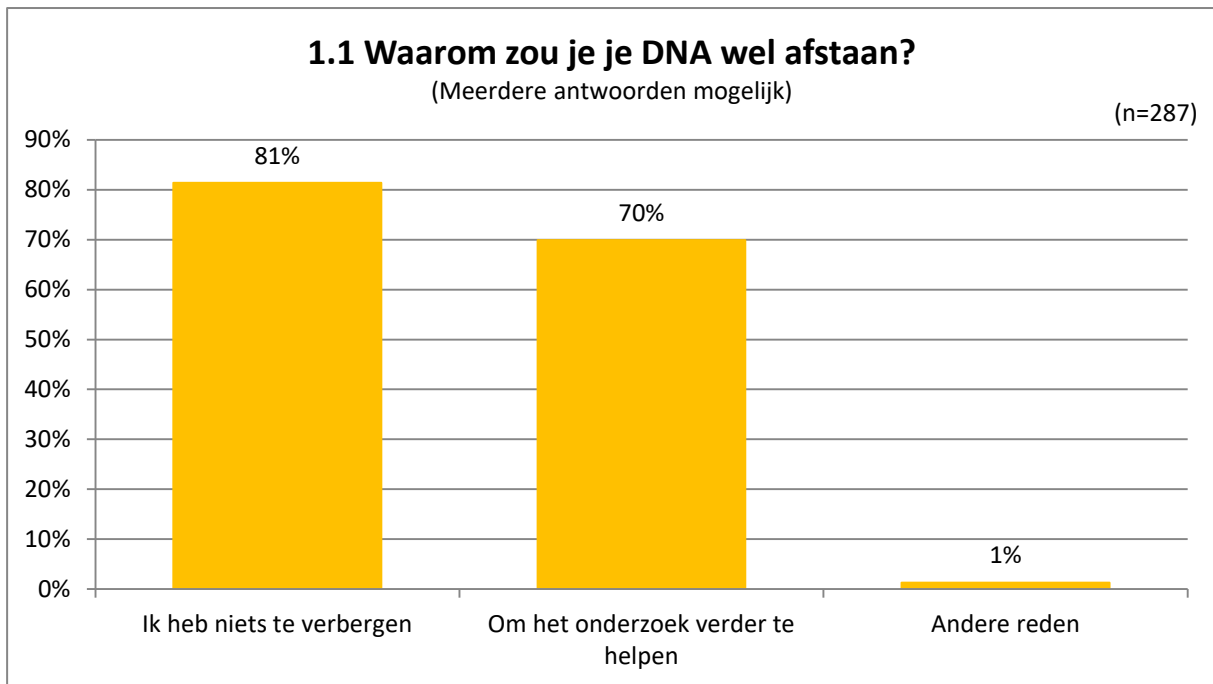

Op vraag "1 Zou je vrijwillig DNA afstaan wanneer er een vergelijkbaar DNA-onderzoek in onze gemeente of regio zou plaatsvinden?" antwoordt 85% van de respondenten: "Ja".

Toelichting

- Ja**
- Alleen als het DNA na deze zaak vernietigd wordt
  - Het moet wel zo zijn dat het afgestane DNA alleen voor het betreffende onderzoek mag worden gebruikt en daarna wordt vernietigd!
  - Mits het niet permanent in een database wordt opgeslagen.
  - Zolang maar duidelijk is dat er voorzichtig met de gegevens wordt omgegaan
- Weet niet**
- Alleen als het na het onderzoek er wordt vernietigd en niet wordt opgeslagen
  - Als er vernietiging van DNA plaats vind zodra het onderzoek teneinde is zou ik daar mee instemmen
  - Dat ligt aan het soort misdrijf.
  - Geen probleem ,mits ik de garantie zou hebben dat mijn DNA alleen voor een dergelijk onderzoek (uitsluiten van mijn betrokkenheid, het mogelijk betrappen van een bloedverwant, et cetera) gebruikt zou worden en daarna vernietigd. Het probleem is dat die garantie bijna nooit "echt" gegeven kan worden. Je weet vervolgens nooit wie het dan in handen krijgt. Zeker al niet bij een hack, maar ook in andere gevallen. Denk dan bvb aan de zorgverzekering. Ik heb geen zin in een verhoging van mijn premie, omdat de verzekeraars (laten?) concluderen dat ik een verhoogd risico in mijn DNA heb. En zo zijn er legio voorbeelden. Aan het oppakken van een schoft werk ik gaarne mee!

- Het ligt aan de zaak. Dat zou ik per geval willen beoordelen.
- Ik heb niks te verbergen , maar toch huiver ik in hoe ver het gebruikt gaat worden , en waar het allemaal terecht komt ,en wie er allemaal bij kan komen , ze kunnen wel zeggen van dat het niet gebeurt , maar hoe dikwijls ligt het niet op straat.
- Waarom zou ik dat doen als ik er niets mee te maken heb. Ander probleem is de veiligheid van opgeslagen uitkomsten, de overheid laat nogal eens te wensen over op beveiligings gebied.
- Wie verzekert mij dat mijn gegevens niet op straat komen te liggen?

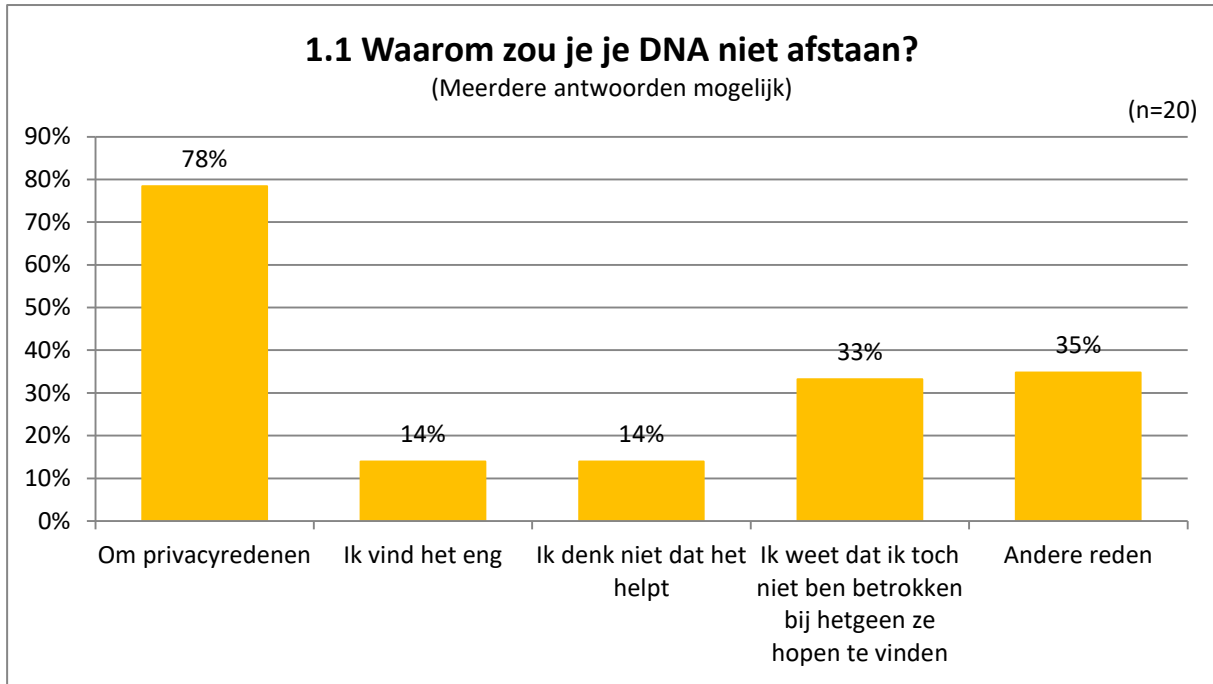
op vraag "1.1 Waarom zou je je DNA wel afstaan?" is het meest gekozen antwoord (81%): "Ik heb niets te verbergen".

Andere reden, namelijk:

- Als in mijn omgeving iets was gebeurd dan zou ik ook blij zijn als de buurt dan afstond.
- Grotere pakkans van criminelen door uitsluiting
- Het is makkelijk als mij iets overkomt en niet meer toonbaar bent voor identificatie
- Stel dat mij iets overkomt staat mijn DNA ook geregistreerd

Toelichting

- Ik ben wel huiverig wat er daarna met mijn DNA gebeurt! Je voelt je al een halve misdadiger wanneer je vingerafdrukken moet geven bij het verkrijgen van een paspoort. DNA afstaan lukt ook alleen wanneer je vertrouwt op de politie en de regering.

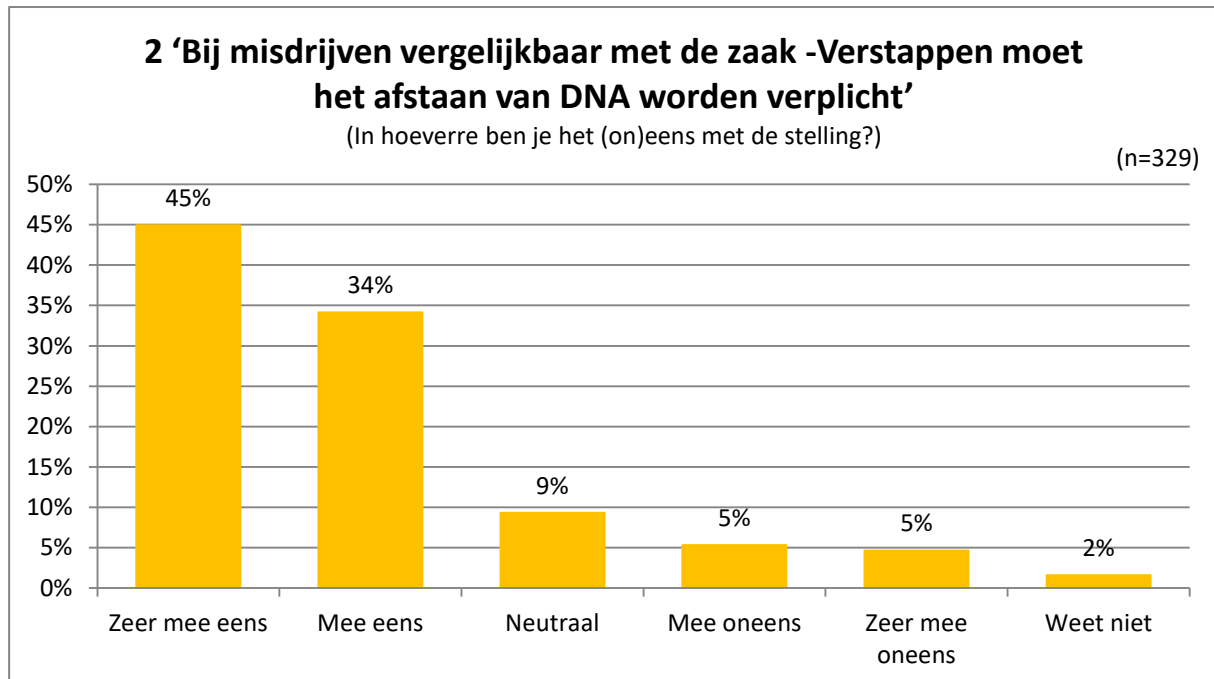

Op vraag "1.1 Waarom zou je je DNA niet afstaan?" is het meest gekozen antwoord (78%): "Om privacyredenen".

Andere reden, namelijk:

- BNA is niet het wettig bewijs dat blijkbaar veel mensen denken
- DNA kan mogelijk bewaard en/of misbruikt worden voor andere doeleinden.
- Geen vertrouwen in de overheid dat het dna niet voor iets anders gebruikt wordt
- Gezien de onzorgvuldigheid van politie
- Ik wil eerst een duidelijke motivatie horen voordat ik DNA afsta.
- Informatieveligheid: er kan niet gegarandeerd worden dat de info niet wordt gejat

Onlangs liet minister Grapperhaus (minister van Justitie en Veiligheid) weten een debat te willen over verplichte DNA-afname bij bepaalde misdrijven.

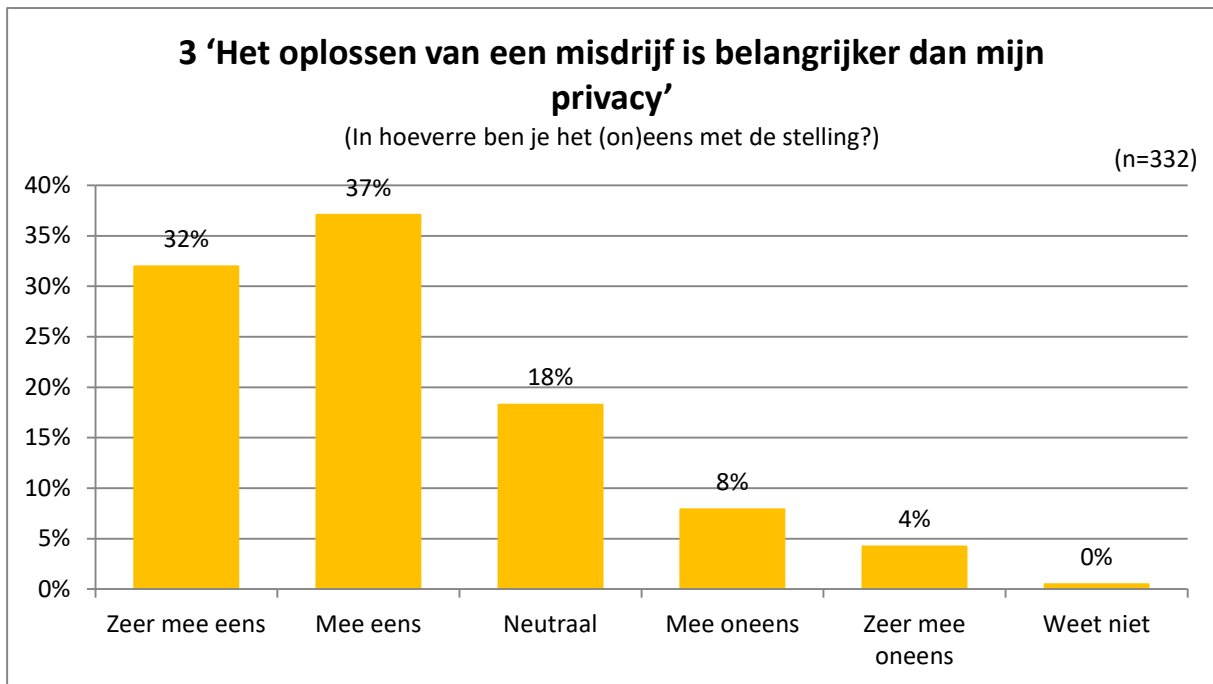
Op stelling 2 'Bij misdrijven vergelijkbaar met de zaak -Verstappen moet het afstaan van DNA worden verplicht' antwoordt 79% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 10% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (45%) is: "Zeer mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Ik neem aan dat het hier een veroordeelde betreft. Bij n ernstige verdenking (oordeel aan rechter? rechter-commissaris?) ook bij die verdachte
  - Ik vind op dat moment belangrijker dat de zaak wordt opgelost, dan de privacy
  - Niemand mag ongestraft mensen vermoorden, dus mag het volk best op grote schaal meehelpen om de zaak op te lossen.
- Mee eens**
- Als er vernietiging van DNA plaats vind zodra het onderzoek teneinde is zou ik daar mee instemmen
  - Mits de doelgroep, die wordt verplicht zorgvuldig gekozen is.
  - Mits het aantoonbaar is dat die personen tot de "doelgroep" behoren, of op die plek aanwezig zouden zijn geweest.
  - Mits het enkel gebruikt wordt voor deze zaak, niet wordt opgeslagen en verder niets bekeken wordt
  - Mits het onderzoek afgebakend is (dus een bepaalde buurt, een bepaalde leeftijdsgroep) op basis van het onderzoek tot op dat moment. Tevens moeten alle overige onderzoeksmethoden eerst zijn verkend voordat van een hele groep mensen wordt verwacht om dna af te staan.
  - Wanneer een enquête wordt uitgevoerd met een voorbeeld als dat van de zaak Nicky Verstappen gaan mensen wellicht eerder reageren met hun gevoel ipv met de ratio en kan dat de uitslag van de enquête beïnvloeden.
  - Wederom: mits het niet permanent in een database wordt opgeslagen.

- Neutraal
- Eigenlijk het zelfde als bij vraag 1.
  - In een zo zwaar geval is het mogelijk het te verplichten. Dat moet wel heel goed doordacht worden. Maar wat doe je met mensen die weigeren?
- Zeer mee oneens
- Dit mag alleen verplicht zijn als je verdachte bent. Niet iedere omwonende in de omgeving van het misdrijf mag als verdachte worden aangemerkt. Dan is het middel erger dan de kwaal.
- Weet niet
- Zie vorige toelichting

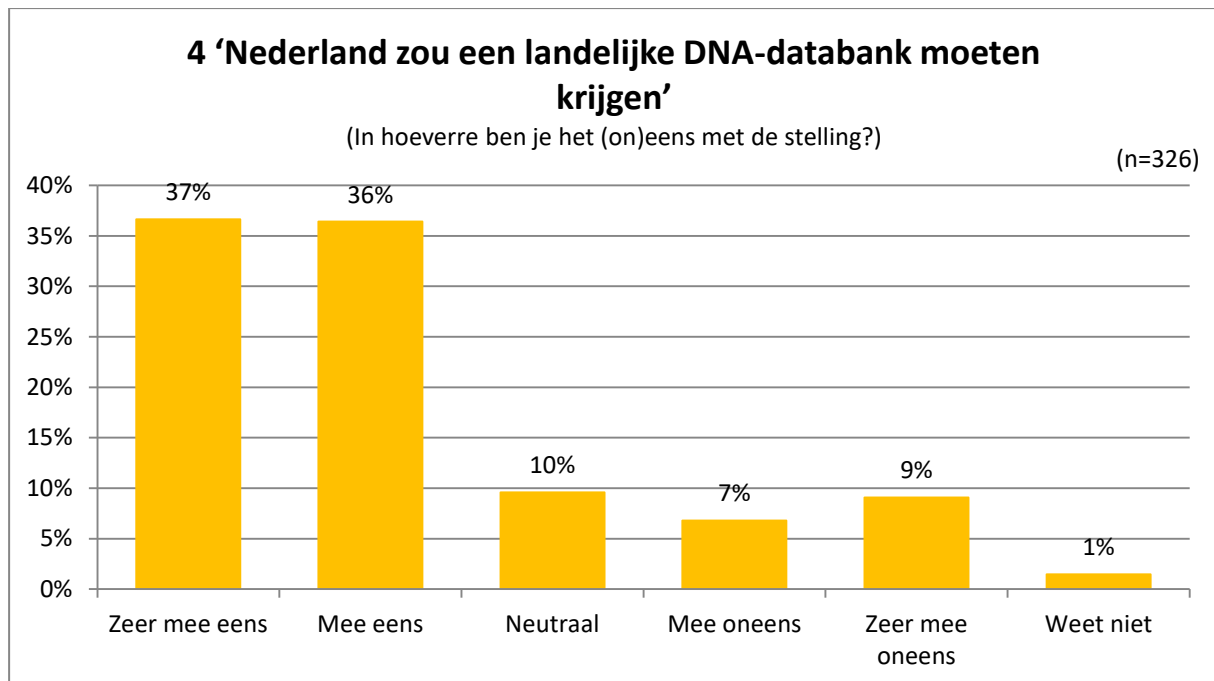
Op stelling 3 'Het oplossen van een misdrijf is belangrijker dan mijn privacy' antwoordt 69% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 12% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Als mijn DNA alleen voor het betreffende onderzoek wordt gebruikt, zie ik niet hoe mijn privacy in het geding is
  - In het geval van een levensdelict ben ik het daar grondig mee eens.
  - Privacy krijg je nooit helemaal
- Mee eens**
- Het zou jezelf of een familielid of dierbare maar overkomen...
- Neutraal**
- Alleen na heel goed en langdurig onderzoek als dit als enige optie over blijft. Niet zomaar als men het even niet meer weet.
  - Beide zijn belangrijk en hoeven elkaar niet in de weg te zitten, mits het DNA niet een landelijke database wordt gezet.
  - Het oplossen van een misdrijf moet gericht gebeuren, en niet door een (groot) vangnet
  - Ligt natuurlijk aan het soort misdrijf. Ernstige misdrijven zoals moord, mishandeling en verkrachtig mag om mijn dna gevraagd worden.
- Mee oneens**
- Dat ligt aan t soort misdrijf
  - Hoeveel privacy hebben we nog tegenwoordig, met DNA afstaan ons laatste stukje privacy ingeleverd?
- Zeer mee oneens**
- Dan is het hek van de dam, want dan gaan we richting een politiestaat.
  - In theorie zou ik niets tegen een DNA onderzoek hebben als je zeker wist dat je Privacy gewaarborgd zou zijn. Zeker DNA verwantschaps onderzoeken vind ik belangrijk, echter doordat de Privacy wetgeving voor justitie GDPR (EU)2016/680 geschonden wordt, zeg ik nee.

- Weet niet
- Zie vorige toelichting. Waarom zou het een het ander moeten uitsluiten? Daarbij speelt voor mij ook het soort misdrijf en de mate van inbreuk op mijn privacy...

De Nederlandse Politie lost jaarlijks 188 duizend misdrijven op, terwijl er 1,6 miljoen gemeld worden. Een mogelijke oplossing hiervoor is het oprichten van een landelijke DNA-databank waar het DNA van alle Nederlanders in opgeslagen wordt.

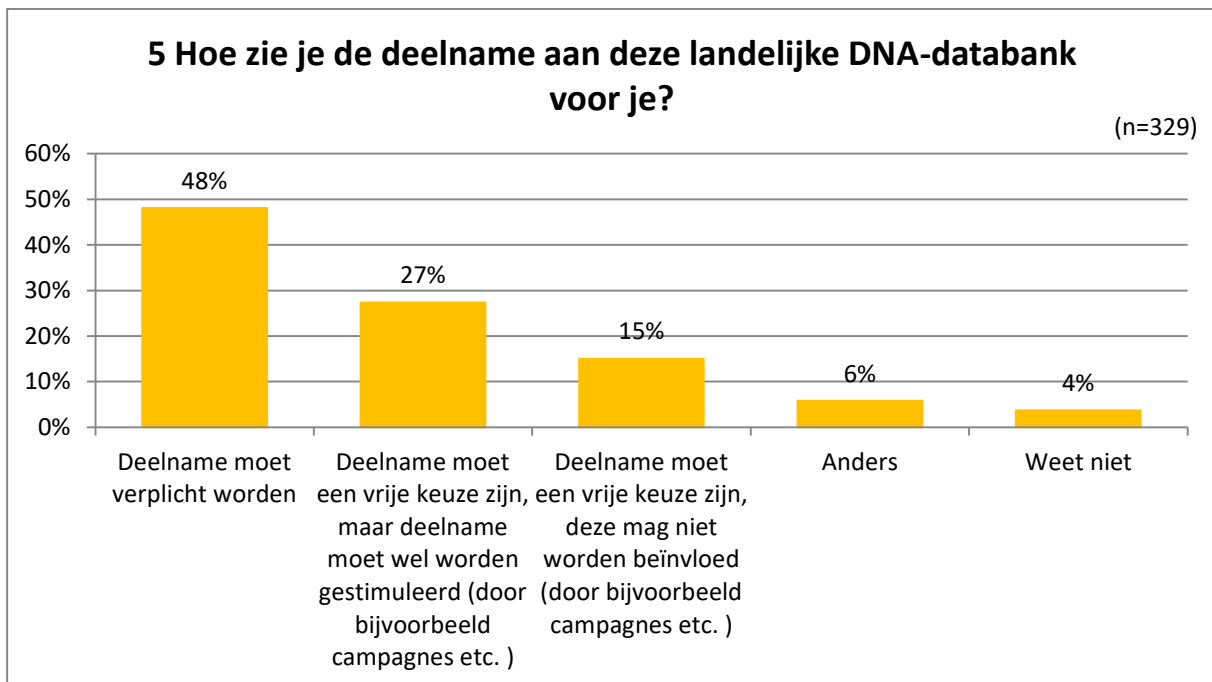
Op stelling 4 'Nederland zou een landelijke DNA-databank moeten krijgen' antwoordt 73% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 16% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Zeer mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Als baby/ jong kind heeft niemand nog een misdaad begaan. Als je dna direct zou vastleggen, voorkom je een hoop ellende. Dader word snel gepakt en bedenkt zich de volgende keer wel!
  - Onder voorwaarde dat deze databank door de overheid wordt beheerd en beschermd.
  - Ook voor mensen die zonder vaste woon of verblijf plaats
- Mee eens**
- Alleen van mensen die in de fout zijn gegaan, niet van alle Nederlanders.
  - Alleen voor mensen ooit schuldig zijn bevonden aan het plegen van een misdrijf.
  - Alleen voor veroordeelden, en/of recidivisten.
  - Ik ben het er wel mee eens, maar er is eigenlijk totaal geen privacy meer.
  - Privacy moet gewaarborgd worden zodat deze gegevens alleen voor medische en politie-doeleinden worden gebruikt.
- Neutraal**
- Huiverig - Big Brother?
- Mee oneens**
- Niet alleen Nederland, dan wereld wijd zodat iedereen er in staat.

- Zeer mee oneens
- Al is de kans op lekken van data uit zo'n databank klein, niemand kan garanderen dat het niet gebeurt. Dat alleen al is een goede reden waarom dit een slecht idee. Ander voorbeeld: DNA kan ook expres ergens achter worden gelaten, DNA van iemand anders dus (een haar is voldoende).
  - Er bestaan minstens 25 databanken in ons land waar veel mensen geen weet van (willen) hebben
  - Mogelijk misbruik voor andere doeleinden, geen privacy, middel is erger dan de kwaal, en uiteindelijk ga je er echt niet alle 1,6 miljoen misdaden mee oplossen. Deze suggestie is fout. Misdadigers passen zich wel aan.
  - Te fraude gevoelig!
  - Zie vorige toelichtingen... Ik was, ongeveer 50 jaar geleden, ook al falikant tegen de z.g. volkstelling. Iets dergelijks maakt het de "booswicht" nog makkelijker om bepaalde groepen te discrimineren.
- Weet niet
- Je DNA kan overal terecht komen. Lijkt me niet prettig als je in een onderzoek verstrikt raakt omdat je toevallig bv 1 dag ervoor op die plaats bent geweest, of omdat je iemand hebt aangeraakt die later vermoord blijkt te zijn. Ik kan de gevolgen niet overzien vandaar mijn antwoord.

Stel dat er een landelijke DNA-databank komt in de toekomst.

Op vraag "5 Hoe zie je de deelname aan deze landelijke DNA-databank voor je?" antwoordt 48% van de respondenten: "Deelname moet verplicht worden".

Anders, namelijk:

- Alleen van mensen die in bepaalde zaken in aanraking geweest zijn met justitie.
- Alleen verplicht voor mensen ooit schuldig zijn bevonden aan het plegen van een misdrijf en vrijwillig voor onschuldigen..
- Alleen voor veroordeelden, en/of recidivisten.
- Deelname verplicht voor reeds veroordeelde delinquenten
- DNA afnemen allen als je verdacht wordt van een misdrijf
- DNA moet verplicht worden afgestaan wanneer je verdacht wordt van een misdrijf. Niet iedereen moet verplicht worden DNA af te staan.
- Geen databank
- Gewoon gelijk met de hielprik afnemen bij de baby's
- Iedere crimineel moet zowiezo DNA afstaan en rest vrijwillig
- Moet een vrije keuze zijn en het moet heel duidelijk zijn waarvoor deze geraadpleegd mag worden. De wet dient te beschermen voor ondeugdelijk gebruik, zoals het recht van een beklagde om zichzelf niet te belasten. Mogelijk door alles geanonimiseerd op te slaan met de ontsluiting in zeer goed beveiligde "kluis"...
- Na bepaalde misdrijven moet er verplicht DNA afgestaan worden. Verder na toestemming van gewone burgers ook hun DNA. Voors en tegens moeten in campagnes gedeeld worden.
- Na elk misdrijf verplicht dna afstaan
- Niet
- Niet, vindt dat DNA na misdrijf afgestaan mag/moet worden maar ook daarna vernietigd....je weet nooit wat ze er later nog mee kunnen experimenteren
- Niet.
- Nooit doen.
- Standaard verplicht en zelf aangeven als je het niet wilt. Te vergelijken met donor

- Verplicht voor allen die een misdrijf hebben uitgevoerd, verder vrijwillig
- Wanneer sprake is van een misdrijf, dan alle betrokkenen verplicht DNA af laten staan.

Toelichting

Deelname moet verplicht worden

- Landelijke DNA bank heeft alleen zin als deelname verplicht is.
- Meteen bij geboorte DNA afnemen pom maar ergens mee te beginnen.
- Waarom niet tegelijk bij geboorte dna afnemen

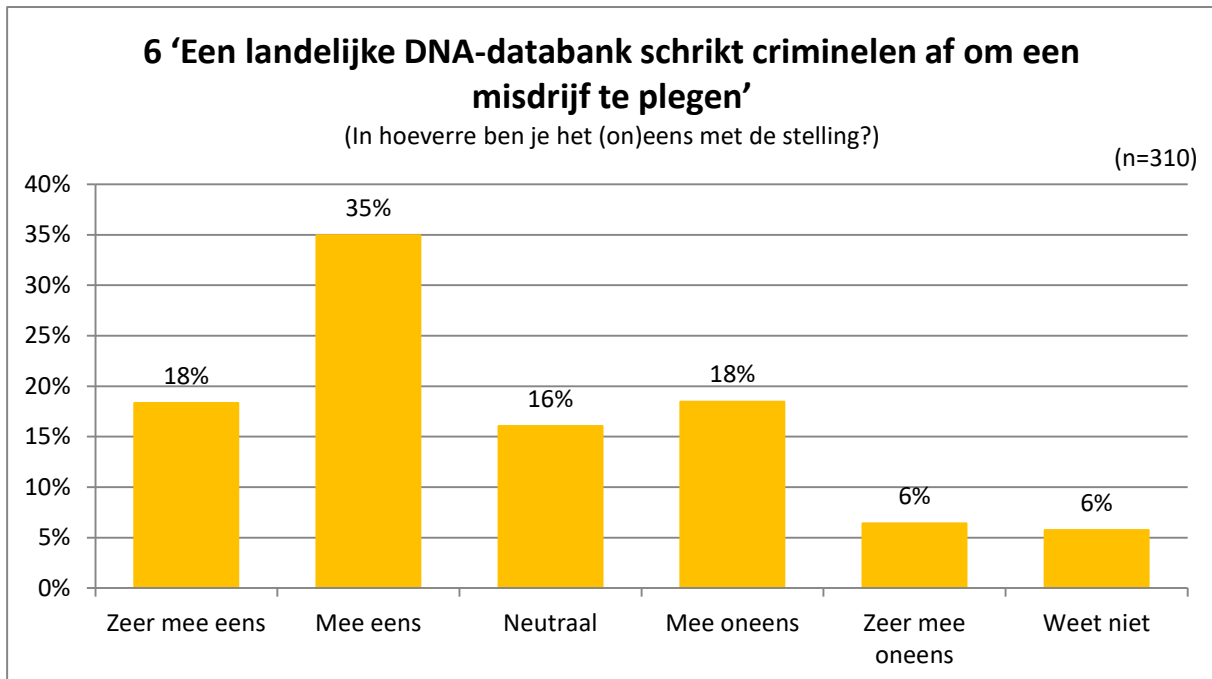
Deelname moet een vrije keuze zijn, maar deelname moet wel worden gestimuleerd (door bijvoorbeeld campagnes etc.)

- D.m.v. Medisch onderzoek kunnen ook erfelijke ziekten worden ontdekt waardoor je proactief mensen kunt helpen
- Doordat altijd wel iemand in een familie hieraan medewerking verleent, blijft een positief resultaat bij een verwantschapsonderzoek mogelijk.

Anders, namelijk:

- Als er geen databank is, is er dus ook geen medewerking nodig.

Wanneer er een landelijke DNA-databank komt worden er mogelijk meer misdrijven opgelost per jaar dan nu het geval is.

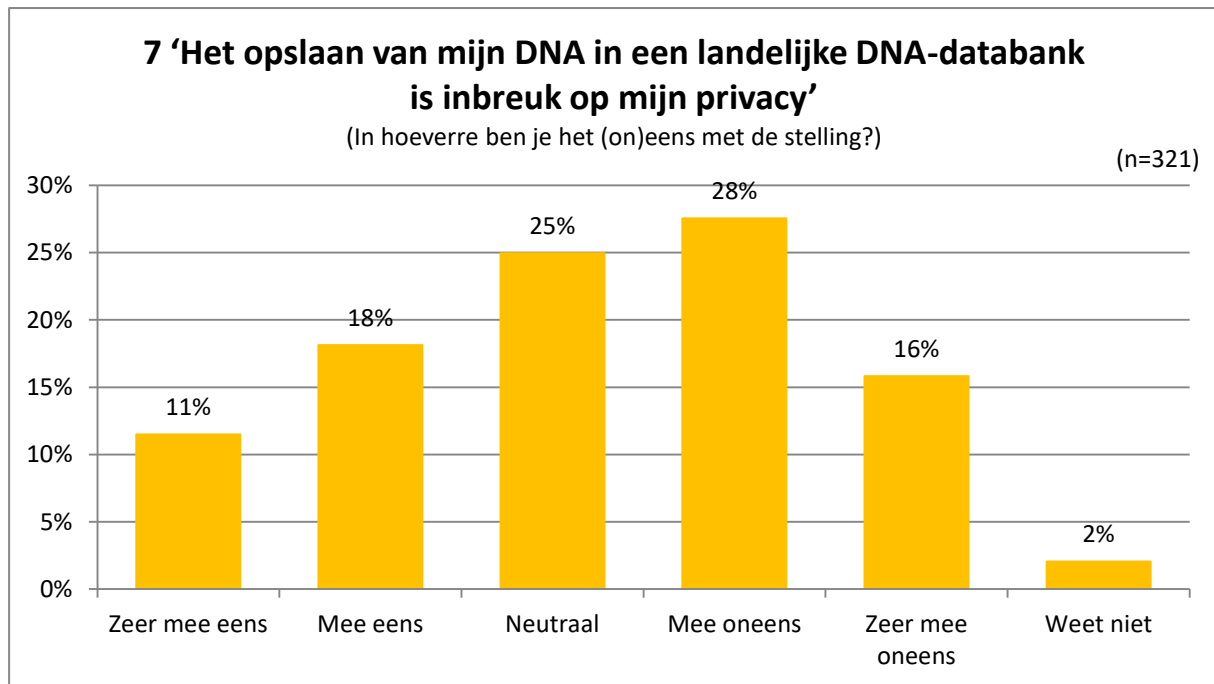
Op stelling 6 'Een landelijke DNA-databank schrikt criminelen af om een misdrijf te plegen' antwoordt 53% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 25% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (35%) is: "Mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Zeker weten, je weet dat je niet kan ontkomen
- Neutraal**
- Dat kun je alleen maar hopen, maar of dat zo is weet je niet
  - Kan, maar het tegenovergesteld kan ook (een crimineel laat bewust DNA achter van iemand anders)
  - Sommige personen schrikken nergens voor terug, dus ook geen DNA registratie.
- Mee oneens**
- Als crimineel zou ik er voor zorgen dat er geen DNA materiaal te vinden is op de plaats delict. Handschoenen, haarnetje, alles meenemen: niet zo moeilijk.
  - Dat schrikt criminelen niet af, misschien de kruimeldiefjes. Voor de meeste criminelen is het een "Way of Live".
  - Een moordenaar zal hierdoor bewuster met zijn misdaad omgaan en extra moeite doen om geen DNA-materiaal achter te laten of anderszins minder sporen achterlaten.
  - Gaat hooguit beter oppassen wat hij achter laat
  - Ik denk niet dat veel misdrijven gepland zijn. Zeker bij zedenmisdrijven gebeurt dat denk ik "spontaan".
  - Onderzoeken wijzen uit dat er niet minder misdrijven worden gepleegd wanneer er hogere straffen worden gegeven, zou dat veranderen als de pakkans wordt vergroot?

- Zeer mee
oneens
- Bij een databank zullen daders met het bestaan hiervan rekening houden. Los dus niks op. DNA vervuiling is zeer eenvoudig toe te passen. Veroordelingen op basis van DNA is dus zeer kwetsbaar en zal razend snel tot dwalingen leiden.
  - Criminaliteit heeft een andere grondslag dan een risico/winst-verhouding.
  - Dat helpt echt niet, net als zware gevangenisstraffen niet helpt en mensen weerhoudt.
  - Uit onderzoek weten we allang dat dreiging van straf of pakkans nauwelijks van invloed is op criminele carrières.
  - Werkt waarschijnlijk maar kort afschrikkend
  - Zie de praktijkgegevens de afgelopen 10 jaar
- Weet niet
- Dat weet ik niet, maar lijkt mij wel.
  - Moeilijk maar opsporing wordt in ieder geval eenvoudiger. Minder politie capaciteit nodig en hierdoor ook weer meer capaciteit beschikbaar. Versterkt elkaar

Op stelling 7 'Het opslaan van mijn DNA in een landelijke DNA-databank is inbreuk op mijn privacy' antwoordt 30% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 43% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (28%) is: "Mee oneens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Het DNA is het meest persoonlijke spoor wat je ergens achter kunt laten. Een DNA-databank met mijn DNA maakt me een doelwit voor identiteitsfraude, valselijke beschuldigingen of afpersing.
  - Misschien vind ik het opslaan van mijn DNA NU onder deze regering geen probleem, maar ik heb geen zicht op mijn rechten in de toekomst wanneer er anderen in de regering zitten. Daarnaast moet het ook duidelijk zijn voor hoe lang alle gegevens worden bewaard.
  - Nooit doen dus! Want dan bevinden we ons op een hellend vlak. De volgende stap is dat we gecijpt worden en we real time gevolgd worden in alles wat we doen met als excuus misdaadbestrijding. George Orwell 1984.
- Mee eens**
- Dat is dan " de prijs" die voor dit systeem betaald wordt
  - Het blijkt vaak dat de beveiliging van allerlei IT aangelegenheden niet toereikend is en kwaadwillende met jou gegevens aan de haal gaan. Mocht het fout gaan liggen je gevoelige gegevens op straat en krijg je excuses dat dat niet de bedoeling was.
  - Is inderdaad het geval maar voordelen zijn groter dan nadelen
  - Klopt maar ondergeschikt aan belang van het oplossen van misdrijven
  - Naast dat het inbreuk op mijn privacy is (waar ik geen probleem mee zou hebben voor 't oplossen van een zwaar misdrijf overigens), is het permanent opslaan in een databank een slechte zaak. ik denk dat de kans op foute veroordeling ook stijgt.
  - Natuurlijk is het inbreuk op mijn privacy, maar niet alle inbreuk daarop is verkeerd, mits er zorgvuldig mee omgegaan wordt.
  - Volledige veiligheid bij dit 'opbergen' is er niet, erg eng dus.
  - Wanneer er sprake is van een misdrijf en mogelijke betrokkenheid hierin, is privacy van minder belang.

- Wat is privé? Er is nog maar weinig niet bekend over jouw 'ik' zijn... Belastingdienst, huisartsen, apothekers, verzekeringen, notarissen... tja, waarom dan ook niet meteen je dna maar...
  - Zeker met hoe de Nederlandse overheid omgaat met zijn ICT beveiliging.
- Neutraal
- Als het alleen word gebruikt voor de juiste doeleinden is er niets mis mee, zeker als je niets te verbergen hebt. en er evt een misdrijf mee opgelost kan worden.
  - Bepaling van DNA wordt gedaan bij dieren om hun verwantschap aan te geven . Hierdoor kan men voorkomen dat er afwijkingen door het fokken voorkomen kunnen worden.wegens ethische redenen gebeurt dat niet bij mensen
  - Er moet een betrouwbare beveiliging op zijn en dit mag nergens anders voor gebruikt worden tenzij daar toestemming voor wordt gegeven.
  - Het ligt er puur aan waar het voor gebruikt word.
  - Hoe wordt de privacy gewaarborgd...!!!
- Mee oneens
- Als het goed beveiligd is en het alleen met een goede reden mag worden doorzocht heb ik er geen probleem mee.
  - Dat is een inbreuk, maar als het alleen voor de misdaad is, geen probleem. Voor iedereen beter.
  - DNA is net zo uniek als een vingerafdruk of een irisscan. Op de een of andere manier klinkt DNA als een zwaarder middel, maar in wezen verschilt het niets van andere identificatie-mogelijkheden.
  - Mits deze databank extra is beveiligd tegen hackers en dergelijke zie ik het probleem niet.
  - Niemand mag gedwongen worden om bewijs voor de eigen schuld aan te leveren. Dat is de taak van de justitie.
  - Wel belangrijk wie er inzage in het systeem heeft!!!!
  - Ze weten toch al alles van je
- Zeer mee oneens
- Als ik dit zelf wil is het geen inbreuk
  - Als je niets te verbergen hebt, of dingen doet die het daglicht niet kunnen verdragen. Zullen ze jouw DNA nooit nodig hebben
  - Het gaat hier in het oppakken van criminelen en heeft niets met mijn privé situatie te maken.
Nederlanders slaan een beetje door.
Oppakken die criminelen!!
  - Hoezo inbreuk op mijn privacy,mij maakt het niks uit,ze mogen alles weten,ik heb geen geheimen..
- Weet niet
- Dit onderwerp is nog onvoldoende doordacht. Om mijn mening te kunnen vormen, heb ik behoefte aan meer input van ethici, filosofen e.d. en aan kennis over de mogelijke randvoorwaarden van opslag (bijv. hoelang blijven de gegevens bewaard)
  - Ik ben een beetje bang dat ook die gegevens gekraakt en gestolen kunnen worden.

3. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	Toponderzoek
Onderwerp	:	DNA
Enquêteperiode	:	12 oktober 2018 tot 25 oktober 2018
Aantal respondenten	:	339
Foutmarge	:	5,3% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	10
Gemiddelde duur invullen van enquête	:	1 minuut en 49 seconden
Rapportagedatum	:	26 oktober 2018

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
 Expeditiestraat 12
 5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
 enquete@toponderzoek.com
 085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.